ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Весна прийшла! І знов Великдень з нами!
І сонце посміхається привітно.
Нехай у кожнім серці, мов у храмі,
Панує мир і радість квітне!..

16 (484)
17 квітня
2014 р.

Тижневик “Галицька Просвіта” * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ “Просвіта” ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма “ЛІК” * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ “Ідея Банк” МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

«Воскресіння день — просвітімося, люди!
Пасха Господня, Пасха від смерті бо до життя.
І від Землі до Небес Христос Бог нас перевів, —
Перемогу пісню співаємо!..»
Воскресна Утреня, канон Пасхи

ШАНОВНІ КРАЯНИ, ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Прийміть щирі вітання зі світлим святом Христового Воскресіння!

Воскресіння Христа є перемогою сил добра над силами зла. Сьогодні головні злі сили для України уособлює московський аґресивний шовінізм зовнішніх та внутрішніх окупантів. Та однак нинішній Великдень зустрічаємо з тривогою і надією на воскресіння нашої любої Вітчизни.

Хай це величне свято надихає на перемогу над аґресором, на добрі справи в ім’я України, краю, ваших родин, оборони нашої Батьківщини. Нині як ніколи потрібна єдність народу, чому сприятиме так потрібний екуменічний процес зближення і об’єднання українських Церков.

Нехай Воскресіння Спасителя, пасхальні дзвони та пісні допоможуть нашому духовному очищенню від скверни неправди, продажності й байдужості. Це і стане запорукою наших майбутніх перемог, перемог української, людської, християнської і державної гідності.

Віримо, що з Божою допомогою, об’єднавшись у воскреслому Христі, ми переможемо антиукраїнські антихристиянські сили.

Бажаю, щоб чудесне свято Великодня принесло мир і світло у наші душі, наші родини, щирість та добро у взаємини, скріпило віру в нашу велику українську ідею: «Бог і Україна».

Христос воскрес!

Воістину воскрес!

Голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ

ШАНОВНІ ПРОСВІТЯНИ!

Щиросердечно вітаю вас зі святом Воскресіння Христового! Хай рясне Господнє благословення зійде на вас, зміцнить у доброму здоров’ї та великій вірі!

В цей особливо важливий період життя нашої нації станьмо чуйними серцем, міцними духом, витривалими тілом, щоб здолати всі випробування, які готує нам наше буття! Пам’ятаймо, що кожний навіть найслабший голос на захист української нації є вирішальним, тож підтримуймо один одного і всі разом – Україну!

Бажаю вам плідної праці на збагачення нашої України плодами розуму та інтелекту, культури, освіченості й патріотизму!

Веселих свят, смачного свяченого й дзвінких гагілок!

Христос воскрес! Воістину воскрес!

З повагою і вдячністю за розуміння і підтримку голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, професор
Василь БОЙКО

НАШІ СВЯТА

СВІТЛИЙ ДЕНЬ – ВЕЛИКДЕНЬ

Це одне з найбільших християнських свят. Воно приурочене воскресінню Христа. Починається обряд удосвіта сповіщенням священика: «Христос воскрес!». Після врочистого ходу навколо храму починають святити паски та крашанки. Потім люди розходяться по домівках, щоб сповістити про велику радість, вітаючи одне одного: «Христос воскрес!». Їм відповідають: «Воістину воскрес!». І тричі цілуються.

Загалом Великдень – родинне свято, тому в гості цього дня майже не ходять. Лише молодь пообіді збирається в центрі села, й дівчата водять хороводи, а підлітки, набравши крашанок, грають навбитки, та ще бавляться вісілякими самопалами, лякаючи дівчат гучними пострілами.

Обряд Великодня у давнину асоціювався з умираючими та воскресаючими богами. Очевидно, звичай пекти короваї та фарбувати яйця перейшов ще з дохристиянських вірувань.

А ось що в народі кажуть про квітень:

Квітневий день рік годує.

Хто в квітні не сіє, той у вересні не віє.

Квітневі роботи на май не відкладай.

Квітень з водою, а травень з травою.

Теплий квітень, мокрий май – буде в полі урожай.

У березні поскачи, а у квітні пограй, то дідька їстимеш коровай.

Сон на зиму відклади, а діло у квітні зроби.

У поле вирушай, козаче, – вже весна соком плаче.

Весна днем красна.

У весняну погоду і смутний веселим буває.

Де багато пташок, там нема мурашок.

Посієш вчасно, то вродить рясно, а посієш рідко, то вродить дідько.

Весна багата на квіти, а хліба в осені позичає.

Трапляється такий год, що на день по сім погод.

Сухий квітень – голодний рік.

Мокрий квітень, сухий май – буде в клуні рай.

Ластівки вилітають – годину обіцяють. Журавлі прилетіли й полудень принесли.

За ***Василем СКУРАТІВСЬКИМ***

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Архієпархіальний собор-2014

У Галичі пройшла перша сесія собору Івано-Франківської архієпархії УГКЦ «Жива парафія – місце зустрічі з Христом». Благословив й очолив зібрання священства, монашества й вірних митрополит Володимир Війтишин. У роботі взяли участь понад 180 учасників.

Відповідальні за напрями душпастирської праці в архієпархії виступили з доповідями про життя Церкви, участь молоді в парафіяльному житті УГКЦ, місійність парафії, служіння для збереження створіння в контексті стратегії УГКЦ.

По закінченні доповідей відбулися дискусії в групах. Практичні пропозиції та побажання тепер узагальнюються.

Росіє, дай спокій Україні

14 квітня відбулось термінове засідання Ради безпеки ООН після того, як влада України оголосила про початок на сході країни широкомасштабної антитерористичної операції із залученням армії. Росія заявила про неприйнятність використання армії для наведення порядку, проте ця позиція не знайшла підтримки в жодного із членів РБ. США, Великобританія, Франція та Австралія виступили з різким засудженням ролі Росії у подіях в Україні. Представники цих країн наголосили на схожості подій у східних реґіонах з окупацією Криму російськими військами. Постійний представник України Юрій Сергеєв звинуватив Росію в операціях спецслужб на території країни і закликав дати нашій країні спокій. А тим часом…

Росіяни прикриваються українцями

Українські спецслужби затримали співробітників російського ГРУ, причетних до розпалювання протистояння на сході. Про це повідомив секретар РНБО Андрій Парубій. За його словами, серед них є і громадяни України, тобто це аґенти, які були «законсервованими». «Те, що ми бачили у Слов’янську – це терористи, які прибули з-за кордону», – наголосив він, висловивши обурення тим, що прикриваються бойовики цивільним населенням. «Ми для них – гарматне м’ясо», – робить висновок Парубій.

А у кузні коваль клепле…

Незабаром в Івано-Франківську відбудеться традиційний фестиваль «Свято ковалів». Свою участь уже підтвердили ковалі з Польщі, Литви, Білорусі, Швеції, Росії, Франції, Італії, Ізраїлю. Організатори його вирішили цього разу запросити всіх охочих ковалів до виготовлення елементів для композиції на тему «За мир».

БОЛИТЬ!

ТАК МУЧИЛИ МІЙ НАРОД

Попри тривожну суспільно-політичну ситуацію, сподіваємось, що в кожній українській родині й хатині все ж буде споряджений великодній кошик. А в ньому – і пасочка, і красне яєчко, і ковбаска... А що ж освячували на Великдень українці у далекому 1933-му. На жаль, у великодній кошик вони не могли покласти навіть крихту сухаря. Про це нагадує нам книга «Голод-33. Народна книга-меморіал».

Її автори Володимир Маняк та Лідія Коваленко поплатилися за неї життям: загинули в автомобільній катастрофі. Операція здійснена вищою мірою «чисто». Такі ще донедавна були «типовими». І саме тому «нещастя» виглядає об'єктивним, як і сам голод, який його фундатори пояснювали то неврожаєм, то помилками окремих керівників, насамперед Сталіна... А істину викарбували Лідія Коваленко і Володимир Маняк, висунувши злочинцям панорамне і неспростовне звинувачення.

Суд, ще один Нюрнберґ, вважаємо, має відбутися. Цього вимагає історія. «Народна книга-меморіал», фраґменти з якої подаємо нижче з деякими доповненнями, мала б посприяти цій справі:

«**Саме тепер і тільки тепер, коли в голодних місцевостях їдять людей і на дорогах валяються сотні, коли не тисячі, трупів, ми можемо (і тепер повинні) провести вилучення церковних цінностей із найналежнішою і найнещаднішою енерґією, не зупиняючись перед придушенням будь-якого опору», – Лєнін (голод 1921–1924 рр.)**

«Світ знає Нюрнберґ, де сиділи на лаві підсудних гітлерівські злочинці проти людства і людяності... Потрібен суд честі, суд справедливості над сталінською імперією, над неосталінізмом, що дасться знати сьогодні, – над злочинами проти українського народу в ХХ столітті...

Такий суд конче потрібен. Це була б не тільки історико-дослідницька акція. Не тільки суд над мертвими. Це було б застереженням живим».

«...1933 року, коли вже наливалося жито, привезли на колгоспний двір якусь страшну, ледве живу істоту. Лише довге волосся свідчило, що це дівча. Ганчір'я й волосся на ньому якось дивно ворушились, ніби під ними ходили невидимі хвилі. Коли її роздягли й постригли, то виявилося, що в ганчір'ї й волоссі були мільйони вошей, які на тілі й на голові нещасної повиїдали глибокі ями. Я впізнав Гафійку, з якою вчився з першого по шостий клас. Їй ніщо не допомогло. А ця ж Гафійка була надзвичайно здібною ученицею, гордістю школи».

«В людей від голоду наставали глибокі зрушення психіки, здоровий глузд залишав їх, меркли природні інстинкти. Люди переставали бути людьми. Люди їли людей. Їли своїх дітей!!! Про це не раз розповідали нам дорослі, закликаючи берегтися, не даватися нікому, не заходити в чужі хати, нікому не вірити.

За зиму 1932–1933 року в селі з'їли всіх собак, щурів. Переловили ворон і горобців. Щодня на цвинтар відвозили мертвих десятками. Нас, малих, це вже не лякало. На деяких возах – я це сам бачив – були ще живі, вони рухалися і стогнали дорогою до могил».

Всього від рук комуномо-сковського імперіалізму загинуло:

1921–1923 рр. – понад 3 мільйони;
1932–1933 рр. – понад 8 мільйонів;
1946–1947 рр. – понад 3 мільйони.

Українці, пам'ятаймо про це! Особливо сьогодні, бо імперія і донині не може вгамуватися, що ми ще живі. Тепер вона нищить нас збройно, терором, сепаратизмом. Пильнуймо Україну!

АКЦІЇ

«СТОВП ГАНЬБИ»: ЗАПРОШУЮТЬСЯ КОРУПЦІОНЕРИ Й ХАБАРНИКИ

У Івано-Франківську громадські активісти на майдані перед адмінбудинком встановили «стовп ганьби» для хабарників.

Власне, конструкція радше нагадує хатинку з казки чи шпаківню. А змонтована вона із дерев'яних щитів і шин. Відтепер жителі міста й області мають можливість «увіковічнювати» на її стінах фото й прізвища «героїв», котрі брали чи й досі беруть хабарі.

«Суспільству необхідні зміни. Проте, щоб зміни дійсно відбулися – кожен має почати змінюватися особисто. В першу чергу, не брати й не давати хабарів. Ще й досі стикаюся з тим, що люди дають або вимагають хабарі. Але я хочу, щоб мої діти зростали в іншому суспільстві, щоб не було поборів у галузі освіти, в медицині, в судах та інших установах», – зазначив у розмові із Бліц-Інфо Юрій, координатор «Самооборони» в Івано-Франківську. Тому й виникла думка створити своєрідний «стовп ганьби» зі щитів.

«Кожен житель міста чи області може написати тут прізвище, ім'я, посаду чиновника, що вимагав хабар або ж приклеїти фото тієї людини. А ми, зі свого боку, не залишимо це без уваги й будемо боротися всіма можливими законними методами», – розповів активіст.

Щоправда, немає механізму підтвердження достовірності оприлюдненої інформації.

Теодор ДРОВНИЧ

ФАКТ

ІГОР КУЛИК, ДИРЕКТОР АРХІВУ СБУ:

ДОКУМЕНТИ КҐБ СТАЛИ ДОСТУПНІШИМИ

Відтепер в Архіві СБУ історичні матеріали про репресії та визвольний рух можна копіювати власними засобами і безкоштовно, а час роботи читального залу продовжили.

З нагоди 20-ої річниці створення Галузевого державного архіву Служби безпеки України архівісти, експерти, правозахисники та історики обговорили перспективи доступу до документів комуністичної каральної системи. Про це повідомив новий директор архіву Ігор Кулик.

«За основну мету ми ставимо забезпечення максимально широкого доступу і відкритість до документів для всіх заявників. Архів має працювати не на себе, а для громадян», – наголосив він на круглому столі.

Директор Архіву також повідомив, що відтепер надано дозвіл на безперешкодне і безкоштовне копіювання власними засобами ще не оцифрованих архівних документів. «Дослідників ми проситимемо залишити нам копії, таким чином швидше поповнюватиметься наша електронна колекція. Нагадаю, з оцифрованими матеріалами можна знайомитися щодня в Інформаційно-довідковому залі (ІДЗ) Архіву СБУ по вулиці Іринінській, 8 у Києві. Все, що є в системі, ви можете скопіювати на флешку».

Власне переведення архівних документів у «цифру» – одне з головних завдань. «Ми маємо створити можливості для жертв репресій та їхніх родин максимально зручно і просто знайти інформацію про минуле. Наступний пріоритет – сприяти дослідженню білих плям історії, спираючись на максимально широку базу документів, маючи можливість їх порівняти й верифікувати. Тому ми започатковуємо співпрацю із відомим громадським академічним проектом Електронний архів визвольного руху, який реалізовується Центром досліджень визвольного руху спільно із Львівським національним університетом імені Івана Франка та Національним музеєм-меморіалом «Тюрма на Лонцького». Там уже доступно більше 10 тисяч копій документів, значна частина з яких – передані ГДА СБУ у 2010 році».

Також Ігор Кулик розповів, що зменшено час на підготовку відповідей на звернення громадян, аби заявники могли швидше отримати запитувану інформацію або консультацію щодо продовження подальшого пошуку. А читальний зал у п'ятницю тепер працюватиме не до 13.00 а до 17.00.

Протягом наступних декількох місяців – зазначив директор ГДА СБУ Ігор Кулик – він приділить значну увагу роботі реґіональних архівів СБУ. Йдеться про активізацію роботи Інформаційно-довідкових та читальних залів, поповнення електронних баз новими надходженнями, аби зняти потребу витратних поїздок до столиці, навчання для співробітників секторів архівного забезпечення в реґіонах з найбільш нагальних питань (архівне законодавство, допомога в підготовці відповідей на звернення, співпраця з громадськістю).

Підсумовуючи, Кулик наголосив, що усвідомлюючи цінність документів радянської каральної-репресивної системи для вивчення не лише української історії, але й історії Європи та СРСР, ГДА СБУ відновить або продовжить серію міжнародних проектів у співпраці із архівними установами Європи.

ПАМ'ЯТЬ

ВШАНУВАЛИ ЖЕРТВ ОКУПАНТІВ

У Більшівцях Галицького району у часі передвеликоднього посту урочисто відкрили й освятили пам'ятник жертвам каральної акції, яку здійснили нацистські окупанти 70 років тому. Ініціатива спорудження такого пам'ятника належить місцевому пароху о. Василеві Завірачу, а втілив її у життя галицький митець Петро Перекліта.

Як зазначає о. Василь, з роками він відчув, що є необхідність увіковічити цей сумний факт знущання на українським народом і вшанувати невинно убієнних односельців. Кошти і матеріали для виготовлення монумента зібрали всією громадою, допомогли і меценати. А встановили його на церковному подвір'ї власноруч.

Як пояснює автор, дві похилені стели символізують приспущені фани, а простір між ними – дорогу, якою вели людей на страту. Стели у нижній частині об'єднує розірваний вінок із калинових гілок, який символізує обірване життя. Вгорі композицію завершує хрест, на раменах якого зазначені роки: 1944–2014, а в її основі – напис: «Вічная пам'ять невинно убієнним жертвам каральної акції».

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Алея пам'яті Небесної сотні

В Івано-Франківську на території Меморіального скверу висадили алею пам'яті Небесної сотні. 32 саджанці дуба ростимуть на одній із прориджених алей парку, де частина старих насаджень невелика і в перспективі потребуватиме оновлень.

У посадці символічної алеї пам'яті взяли участь міський голова Віктор Анушкевичус та його заступники, працівники міської влади, ректор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Ігор Цепенда, представники ВМГО «Сокіл» та Ірина Гурик, мати іванофранківця Романа гурика – одного з героїв Небесної сотні, який загинув під час лютневих подій у столиці.

День миру

День миру в обласному центрі розпочався із театралізованої Хресної дороги. Учасники «Товариства українських студентів-католиків» на стометрівці демонстрували сцени з Біблії. Захід, що був розрахований загалом на дитячу аудиторію, продовжився на площі перед театром кіно «Люм'єр» біля пам'ятника пластунам. Там відбулося театралізоване дійство розп'яття Христа і двох порушників закону. Воно вражало своєю достовірністю і трагічністю.

А на бруківці лежала велетенська карта України, тож учасникам запропонували залишити свій слід на полотні. Маленькі долоньки прикрасили всі області країни. Найбільше рук було на території Івано-Франківської області й Криму. Діти бачать Україну єдиною. Учасники акції випустили в небо повітряні кульки, до яких прикріпили паперових голубів – символ миру, спокою, єдності України.

Буде «Варта» вартувати

Як ми вже повідомляли, на Івано-Франківщині створять народне ополчення. Це буде структура, яка з метою виконання завдань мобілізації та охорони території України об'єднає зусилля Народної самооборони та інших громадських організацій і підпорядковуватиметься Раді оборони області. Попередня її назва – «Прикарпатська варта». Про створення народного ополчення домовилися представники різних громадських організацій Передбачено створити три курені «Варти» – Івано-Франківський, Калуський та Коломийський. Відповідно в кожному районі – свою сотню, в селі – чоту і рій – на вулиці. «Прикарпатську варту» зареєструють як громадську організацію. Крім мобілізаційних заходів, вона братиме участь і в подоланні наслідків стихійних лих.

Кошти для морської піхоти

В Коломиї та Івано-Франківську за сприяння громадської організації «Науково-просвітницьке товариство «Просвіта-Світовид» дав доброчинні концерти симфонічний оркестр обласної філармонії. У програмі його виступів, які відбулися під орудою дириґента Національного театру Словаччини з Братислави Душана Штефанека, – твори Бетховена, Моцарта й інших композиторів класичної музики.

За словами керівника товариства «Просвіта-Світовид» Олега Полівчака, ідея провення таких концертів належить словацькому гостеві. Кошти, зібрані під час цієї благодійної мистецької акції, будуть переказані на підтримку підрозділів морської піхоти Збройних сил України.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

НЕ ПИЙТЕ, ХЛОПЦІ, ВКРАЇНА ПРОСИТЬ!

Якщо пиво п'є студент – через п'ять років він дипломований імпотент!

За останні сім років захворюваність на пивний алкоголізм в Україні зросла в десять разів! Серед пацієнтів, котрі звертаються до наркологів, 25 відсотків – з приводу пивного алкоголізму.

В пиві під час бродіння хмелю утворюються моноаміни: кадаверін (трупна отрута), фітофрогестерон (жіночий статевий гормон), який викликає у чоловіків імпотенцію, «пивний живіт», серцево-судинні захворювання, а у жінок – пухлинні процеси, безпліддя, алкоголізм, який важко лікується.

Пиво містить токсичні метали: кадмій, ртуть, кобальт, свинець, цинк... Кадмій неґативно впливає на сперматогенез, ендокринну та нервову системи, імунітет і сприяє розвитку раку.

Якщо ти українець – відмовся від вживання алкоголю.

Не допомагай нашим ворогам нищити найдревнішу в світі націю.

Це не наші арійсько-козацькі традиції.

Пиво – це одна з найважливіших причин, які призводить до безпліддя (35 відсотків молодих пар в Україні безплідні).

Минулого року через вживання алкоголю в державі передчасно померло 40 тис. людей та зареєстровано 8 тис. алкогольних отруєнь. Це – війна проти нації.

Торік кожен українець випив 125 літрів пива (дані компанії TNS), випередивши за кількостю випитого пива Німеччину (107 л), Австрію (105 л), Польщу (91 л), Францію (31 л), Туреччину (12 л).

У 2012 році на рекламу алкоголю на телебаченні було витрачено 3,4 млрд. гривень.

За 2012 рік громадяни України витратили на придбання алкоголю та сигарет 78 млрд. гривень.

Пам'ятай: сьогодні на трипільсько-українському календарі 7522 рік.

Євген РОМАНИШИН,
заслужений лікар України, член НСЖУ

ЖИТТЯ ОСЕРЕДКІВ

ЯКА «ПРОСВІТА», ТАКЕ Й СЕЛО...

Нинішній матеріальний і моральний стан суспільства не сприяє національно-патріотичному розквіту держави. Але, погодьтеся, за всіх часів була частина національно свідомих громадян, інша була байдужою до проблем нації, ще інша не любила чи зневажала, або й відверто ненавиділа все українське. Ось тут – невиоране поле просвітницької роботи. Нам, просвітянам, необхідно шукати шлях до кожного громадянина, щоб зростала кількість тих, хто любить і шанує рідну мову й пісню, знає історію України, має сформовану громадянську позицію. Словом, є свідомим українцем, патріотом нації. Це не проста забаганка, це спосіб національного виживання.

Іноді в мене закрадається думка, що нашим попередникам-просвітянам кінця XIX – початку XX століть, можливо, було і не важче, ніж нам зараз. Вони ж мали перед собою чітко сформульовану мету: просвітити народ, щоб він зміг порвати підневільні кайдани й збудувати соборну незалежну державу. А ми зараз ніби й Україну незалежну маємо, але чи є «в своїй хаті своя правда, і сила, і воля»?

Хто і що в нашій державі працює на формування національної ідеї? Чи додав закон Ка-Ка нам щось до національного розквіту? Чи задовольняє запити українців книгодрукування, телебачення? Останнє зрусифіковане й переповнене недолугими мультиками-страшилками для дітей, а для дорослих – низькопробними фільмами та шоу, які нічого не навчають і ні до чого не зобов'язують.

Ми відчуваємо, як «злії люде» присипляють та окрадають Україну. Шевченкові було не однаково, що Україна гине. Тож мусимо і ми подбати, щоб не присипляли нашу пильність. Щоб ми, часом, не повірили, що не так уже й важливо, чи розмовляють українці російською чи українською. Або й, не приведи Господи, не прокинулися колись у чужій державі.

Що робити? І чи можливо в цій ситуації щось змінити? Бо ж, дійсно, ситуація не проста. Вона швидше нагадує барона Мюнхаузена, який сам себе витягує за чуба з болота. Мусимо не опускати рук, берімося за власного чуба й намагаймося рухатись уперед. Починаймо кожен із себе і свого населеного пункту.

Наш просвітянський осередок у Колінцях налічує 23 члени. Звичайно, серцевиною його є вчителі школи. Перелік просвітницьких заходів для наших односельців міг би бути довгим. Тісно співпрацюємо зі священиками УГКЦ та УАПЦ Миколою Притулою та Василем Моздіром. Відчуваємо підтримку нашого просвітянина, сільського голови В. В. Яціва, котрий виділив приміщення колишнього відділення зв'язку для світлиці, яка стала осередком культурно-просвітницької роботи в селі. Адже у нас немає клубу, і дуже боляче дивитись, як молодь задовольняє свої «культурні» запити в кафе. У світлиці відбуваються концерти, вечори-зустрічі, проходять репетиції народного аматорського фольклорно-етнографічного гурту «Переспіви». В перспективі – створення музею картин нашої місцевої художниці й поетки Ганни Яців.

У 2012 році члени нашого осередку, створивши проект «Село моє, для мене ти – єдине», долучилися до участі сільської громади в обласному конкурсі на найкращу етнокультурну громаду. Можемо похвалитися зайнятим першим місцем і грошовою премією 50 тис. грн. (щоправда, винагорода тільки на папері).

Кілька слів про наш фольклорно-етнографічний гурт. Усіх його учасників об'єднала любов до української пісні й традицій. Серед нас є вчителі, лікарі, підприємці, службовці, домогосподарки, безробітні, студенти. Найстаршому учасникові – 62 роки, наймолодшому – 16. Гордістю колективу є його молоді учасники. Вже й не кожен статечний житель села похвалиться знанням такої кількості коломийок і стародавніх пісень, яку знають наші молоді переспівчани. А хіба ця наступність поколінь не є свідченням невмирущості національної традиції?

Члени осередку спільно з учнівською молоддю ведуть пошукову роботу. Зібрані у старожилів фольклорно-етнографічні матеріали систематизуємо за рубриками: «Колинці святкують» (пісні та обряди), «З бабусиної скрині» (традиції та звичаї), «Кожне сільце має своє слівце» (говірка жителів села).

М. КАМІНСЬКА, *просвітянка, с. Колінці Городенківського району*

ВІД РЕДАКЦІЇ. Отож прислухаймося до думок голови просвітянського осередку с. Колінці М. І. Камінської і робімо так кожен у себе на місцях. А роботи є багато. Без сумніву, мусимо бути заповзятливішими. Бо «якщо не ми, то хто?». Підбадьорюймо себе Франковими думками і йдімо до людей, несучи ідеї «Просвіти».

ЧАС ШЕВЧЕНКА

ПОЕТИЧНИЙ МАРАФОН

Кобзарю!
Знов
До тебе я приходжу,
Бо ти для мене – совість і закон...
Ліна Костенко

В обласній бібліотеці для юнацтва відбувся поетичний марафон «Слухайте голос безсмертний Тараса» в рамках Всеукраїнського тижня юнацької книги «Шанує Шевченка велика родина».

У наші дні особливо чітко усвідомлюємо велич творчості Шевченка для українського народу, для всієї світової культури. Світлий образ Великого Кобзаря безсмертний, безсмертні його думки, гострота й проникливість і глибина його любові до своєї Батьківщини, до свого народу.

Бібліотекар читальної зали Тамара Цісельська організувала літературно-мистецьку програму та перегляд відеосюжету «Тарас Шевченко... Художник з душею поета».

Учасниками поетичного марафону стали учні 8-В класу ЗОШ № 21, члени літературного гуртка художнього читання «Істина» з Центру дитячої та юнацької творчості під керівництвом Людмили Батюженко, активісти гуртка художнього читання «Скарбниця слова» з Муніципального центру дозвілля під керівництвом Оксани Сливки та вихованці студентського центру культури та дозвілля Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Вони декламували твори Т. Шевченка «Минають дні, минають ночі...», «Мені тринадцятий минало», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Іван Підкова». «Думи мої, думи мої...», «Мені однаково, чи буду», «Лілея», «Заповіт», уривки з поем «Великий льох» та «Гайдамаки»...

А завідувачка інформаційно-бібліографічного відділу Оксана Шинкаренко презентувала для присутніх бібліотечну виставку-присвяту «У кожній думці Кобзаря живе могутня Україна».

Велика спадщина поета продовжує служити людям, захоплює нас своєю мелодійністю, становить нашу національну гордість і славу.

ЗНАЙОМСТВА

УРОКИ ПЕРА

Устами спрагло притулюсь...
Опускались ми, часом, до дна,
Щоб від нього
чимдуж відштовхнутись...
Нам дозволила доля сумна
На поверхню,
у світ повернутись.
Вдячні їй, ми готові гребти
Навстріч хвилям
життєвого бризу...
Сенс не втім,
щоб лице зберегти...
Сенс у тім,
щоб не впасти донизу!

Ці виважені, мудрі рядки належать лауреату премії імені Тараса Мельничука, автору книги «Як дим над рікою», уродженцеві Остапківців Коломийського району Володимирові Франкевичу, знайомство з яким відбулося в Коломийській міській бібліотеці № 2 для дітей імені Тараса Мельничука.

На присвяченій Міжнародному дню рідної мови зустрічі, яку вів член Національної спілки письменників Василь Рябий, виступили, поділились думками про поезію пана Володимира завідувачка бібліотеки Любов Данищук, лауреати Мельничуківської премії Василь Михалищук та Іван Війтенко, літератор Степан Григорчук, які подарували поетові віршовані присвяти, вчителі Наталія Кейван-Чорнокожа і Анеля Ремша з восьмої та другої шкіл. Присутні вшанували хвилиною мовчання при запаленій свічці пам'ять тих, хто загинув на Майдані в Києві за нову Україну.

Володимир Франкевич відповів на запитання шанувальників красного слова. Зокрема творчістю краянина зацікавились учні школи № 2, запрошені на урок літератури рідного краю. Вони відкрили для себе ім'я поета, який гідно представляє літературний цех Прикарпаття і вчить бути на духовній висоті.

Любов БАКАЙ, *працівниця міської бібліотеки № 2 для дітей імені Тараса Мельничука, просвітянка*

ВРАЖЕННЯ

СПОНУКА ДО РОЗДУМІВ

ЗАПИСКИ ПАЛОМНИКА НА СВЯТУ ЗЕМЛЮ

Неможливо знайти слова, нереально висловити й пояснити все те, що відбувається з людським серцем на Святій Землі. Навіть усвідомлення того, що там народився, виріс, жив, навчав і постраждав за кожного з нас Ісус Христос робить перебування в Ізраїлі унікальним. Охопити все неможливо, але хотілося б виділити найбільш яскраві та основні моменти подорожі.

Містом – джерелом християнської віри є Назарет. Ісус у Назареті провів своє дитинство і юність разом із Йосифом і Марією. У Назареті є храм джерела Марії. На верхньому рівні є сучасний храм із зображенням Діви Марії від кожної країни. Цікаво те, що Богоматір має риси, притаманні тому чи іншому народові. Є також українська Богоматір.

Далі ми подалися до Кани Галилейської. Тут вісім пар із нашої паломницької групи, в тому числі й ми з дружиною, відновили шлюбну обітницю. Пам'ятні свідоцтва про цю подію нам урочисто вручив наш духовний наставник – отець Володимир Кмита на горі Тавор – місці Преображення Господнього.

У верхній частині Галилеї – надзвичайно мальовнича околиця. Тут розташована Гора Блаженств і храм, звідки Ісус промовив Нагірну проповідь. Мені найбільше запам'яталися слова отця Володимира Кмити, який був з нами: «Якщо ми хочемо мати рай на землі, то спочатку ми повинні мати його у своєму серці».

Гора Фавор, або Тавор, відома тим, що саме там відбулося Преображення Господнє. Це саме та гора, на яку зійшов Ісус і де його лик преобразився перед поглядом Петра, Якова та Івана, брата його. З вершини відкривається захоплююча панорама Галилеї – до Назарета на півночі й Галилейського моря на сході. Тут мені запали в серце слова отця Володимира: «Мета нашого життя – преобразитися, перемінитися, досягти святості життя, піднятися над суєтою. Щоб цього досягти, потрібно покаятися, висповідатися. Варто діяти так, ніби сьогоднішній день – останній у твоєму житті. І тому, коли молишся або щось робиш, роби якнайкраще, з любов'ю. Хочеш знати, де ти будеш після смерті – подивися зараз, що робиться у твоєму серці. Якщо серце в любові, мирі, доброті – то в раю, а якщо в серці палає ненависть, жорстокість, непрощення, то, звичайно, в пеклі».

Побували ми і в Вифліємі. Саме тут народився Ісус. Тому тут знаходиться велична святиня – храм Різдва Христового. Щорічно це місце відвідують мільйони паломників. Заповітна мета – доторкнутися до срібної раки, місця народження Христа.

А ще у Вифліємі є місце, до якого здійснюють паломництво жінки, які не можуть мати дітей. Кажуть, це допомагає. Це храм Молочного ґроту. А над каплицею Молочного ґроту знаходиться печера, в якій Свята Родина ховалася від переслідування царя Ірода, який, побоюючись за свій трон, наказав знищити всіх немовлят Вифлієма. Діва Марія на шляху до Єгипту зупинилася в печері для того, щоб погодувати немовля Ісуса. Кілька крапель молока Діви Марії бризнули на стіни печери й пофарбували їх у білий колір. І справді, стіни тут білі. Кожна жінка, яка мала проблеми з зачаттям чи народженням дитинки, намагається колупнути бодай трішечки тої стіни. Тепер сюди приїжджають для молитви.

Наступного дня ми відновлювали обряд Таїнства Хрещення в ріці Йордан. Ріка, яка стала хрещальною купіллю для Сина Божого. Ріка Йордан – річка невелика. Відновлення обіту Таїнства Хрещення спонукало мене до думки, що християнами не народжуються, ними стають.

Наступним було величне місто Єрусалим, яке називають центром трьох світових релігій: християнства, юдаїзму та ісламу. Єрусалим можна назвати музеєм просто неба. Це релігійна мозаїка, в якій переплітаються старі мури, синагоги, мечеті й християнські церкви, серед яких найбільша святиня – Храм Гробу Господнього з Голгофою, до якої веде Хресна дорога. Саме тут, в Єрусалимі, Ісус зі своїми учнями мав Тайну вечерю. А в Гетсиманському саду, біля підніжжя Оливної гори, провів свою останню ніч перед арештом римлянами.

У Гетсиманському саду досі ростуть вісім оливних дерев, посаджених ще в 1 ст. н. е. Неймовірно, але факт. Це мовчазні свідки Ісусових часів. Саме тут він пережив зраду і арешт.

А ще тут розміщений чудовий храм Всіх націй. Всередині церкви можна побачити герби 12 країн, які пожертвували гроші на будівництво. На підлозі перед вівтарем – терновий вінець, що опоясує скелю, на якій молився Ісус. На Хресній дорозі ми відчули ті скорботні хвилини і подумки пережили той важкий шлях із хрестом, який здійснив Ісус на Голгофу. Ця вулиця розташована у старому місті й тягнеться впродовж півтора кілометра. Дорога поволі піднімається вгору, ніби й не крута, але коли уявляєш, що виснажена людина з терновим вінцем на голові несе ще й важкий хрест, на якому має бути розп'ята, то переймаєшся трагізмом цієї страшної події.

І ось ми на Голгофі, де цариця Єлена в 4 столітті н. е. спорудила храм Гробу Господнього. Атмосфера надзвичайна. Сотні паломників. Приміщення Кувуклії, де розміщений сам гріб, – невеличке. У ньому заледве вміщається двоє-троє людей. Сам гріб прикритий плитою, на якій стоять ікона і свічка з благодатним вогнем.

У верхньому ярусі храму Гробу Господнього розміщена ще одна святиня – Голгофа – камінь і хрест, перед яким моляться паломники. Коли виходиш з храму Гробу Господнього, тебе проймає двояке почуття: скорботи і водночас радості, що ти побував у цьому священному місці. Тут відбулося чудо, і звідси наша радість, адже Христос воскрес. Саме до Його воскресіння ми йдемо сьогодні.

Орест ЧОРНИЙ,
паломник, м. Івано-Франківськ

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Відома просвітянка
ЯРОСЛАВА ПУТЬКО
відзначає 90-ліття.

Івано-Франківське обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиросердечно вітають славну громадську діячку, просвітянку, берегиню українського роду з поважним ювілеєм.

Ярослава Путько (Лотоцька) народилася в с. Золота Липа Тлумацького району. 1943 р. закінчила вищу торгову школу в Станіславі. Але після того працювала не за здобутим фахом, а вчителькою молодших класів у школах сіл Петрилів, Нижнів і Делева на Тлумаччині. 1952-го вона закінчила вчительський інститут, пізніше – Івано-Франківський педагогічний інститут. Працювала вчителем-філологом у Бучачі Тернопільської області, а з 1961 – у ЗСШ № 11 і ЗОШ № 15 Івано-Франківська.

З часу відродження товариства «Просвіта» і Союзу українок Я. Путько є активним членом цих організацій. Вона вела уроки катехизації в івано-франківських школах, викладаючи основи християнської етики та моралі. Виступала перед молоддю з лекціями на теми боротьби за рідну мову, за її чистоту в побуті, в родинах. Її девізом був вислів Володимира Сосюри: «Без мови рідної, юначе, народу нашого нема». Вона діяльно обстоює збереження традицій та обрядів українського народу, його фольклору і культури, зокрема національного мистецтва вишивки.

Пані Ярослава та о. Антін виховали двох синів – Марка та Ореста й доньку Марію, які теж є просвітянами.

Своєю багаторічною плідною працею на педагогічній, культурно-просвітницькій нивах, діяльною участю у громадсько-політичних заходах, багатогранною діяльністю на царині Товариства імені Тараса Шевченка «Просвіта», своєю людською щедрістю Ви зробили й робите значний особистий внесок у процеси духовного відродження України. Велика подяка Вам за участь у діяльності «Просвіти», що сприяє підвищенню духовності, національної свідомості й патріотизму наших громадян.

Бажаємо Вам міцного здоров'я, творчої наснаги, щастя родинного та многих благословенних літ! З роси і води!

З повагою голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка професор, академік Василь БОЙКО, відповідальний секретар ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Наталія СИНИЦЯ

КОНКУРСИ

МАЛЮВАЛИ ДІТИ БАНК...

До 18 квітня в Івано-Франківську в краєзнавчому музеї проходить виставка ІІ Всеукраїнського конкурсу дитячих малюнків на тему: «Національний банк майбутнього».

Проводиться вона з метою підвищення рівня фінансової грамотності й поглиблення знань дітей про Національний банк України, його функції та завдання, а також виявлення творчих здібностей дітей.

На виставці представлені твори дітей віком від 9 до 15 років. Переможцями конкурсу дитячих малюнків в Івано-Франківській області визнані:

І-ше місце – Ірина Федів, 12 років («Національний банк – основа розквіту!»);

ІІ-ге місце – Микола Болгак, 15 років («Ми надіємося на краще!»);

ІІІ-тє місце – Ангеліна Данчура, 9 років («Весняне відродження»).

Твори переможців і найкращі роботи учасників конкурсу експонуватимуться на виставці, яка проходитиме в центральній будівлі Національного банку України, та пересувній виставці. Вони також увійшли до альбому та календарів за 2014 рік.

Н. К.

ДУХОВНЕ

ДИВИТЬСЯ З НЕБЕС НЕБЕСНА СОТНЯ

В Івано-Франківському краєзнавчому музеї експонується виставка «Герої не вмирають». Щоправда, в експозиції представлена лише одна робота – ікона-триптих «Небесна сотня» художника Романа Бончука, на створення котрої він отримав благословення кардинала Любомира Гузара. Її розмір – шість на два з половиною метри. Переважають тут вогняні й криваві барви... В центральній частині – 78 зменшених портретів героїв, саме така кількість загиблих була на момент написання твору.

За словами Романа Бончука, він і його однодумці, зокрема депутат обласної ради Олександр Шевченко, прагнуть відкрити музей Небесної сотні, в якому буде й «Діарама Майдану» завдовжки 25 метрів, яку презентуватиме в День Незалежності в Києві.

Нагадаємо, що Роман Бончук відомий як автор найбільшого в Україні полотна про історію держави.

– Часу на роботу було мало, адже хотілось показати її до сорока днів Небесної сотні. Це була робота по десять годин на день із Божою допомогою, – розповідає митець. У мене вийшло за два тижні. І я назвав її «Ікона Небесної сотні».

Поряд із полотном у формі царських врат виставлені кілька етюдів – менших фраґментів із портретами світлої пам'яті героїв Майдану. В центрі роботи – Сергій Нігоян, який втілює образ Спасителя. Як пояснює автор, саме так, у шатах Ісуса, він побачив першого з Небесної сотні. А також на полотні зображені ті, з кого почався мартиролог: Вербицький, Жизневський... З ікони на нас дивляться і загиблі прикарпатці: Роман Гурик, Сергій Дідич, Ігор Ткачук, Ігор Дмитрів...

– Ми і наші нащадки повинні пам'ятати і знати історію країни, в тому числі ці страшні сторінки зимових днів 2013–2014 років. Герої не вмирають, Небесна сотня загинула за наше з вами майбутнє, тому важливо докласти максимум зусиль, аби це все не минуло намарно і справді ситуація в країні змінилася кардинально... Маємо розуміти свою відповідальність перед Небесною сотнею за майбутнє України, а музей Небесної сотні буде нам нагадувати про становлення держави, – сказав на відкритті виставки Олександр Шевченко.

За задумом митця, експозиція майбутнього музею Небесної сотні буде мобільною і її можна буде екпонувати в різних містах України і світу.

Л. Т.

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

МАРКО

Значення імені Марко встановити досить важко. Одні з учених вважають його основою латинське слово маркео (є) в'ялим, сухим, змарнілим, немічним). Інші пов'язують його з латинською назвою березня (марта) і відтворюють, як «той, хто народився в березні». Побутує думка, нібито наймення споріднене з давнім арійським коренем мар, котрий відповідає українському кореневі «-див-» (роз-див-ати). Один із послідовників Христа, апостол, теж має ім'я Марко.

В Україні ім'я набрало форми Марко, в інших народів – найчастіше Марк. Наголос його у нас подвійний: на Лівобережжі, як правило, він падає на перший склад, а на Правобережжі – на останній, точнісінько як у найменнях Грицько, Сашко, Митько.

Від латинської форми імені Маркус походить і прізвище Маркс, котре приблизно відповідає українській патронімічній формі Марченко. Ім'я дало рясний урожай прізвищ: Марченко, Марчук, Маркевич, Маркевич, Марцишин, Марчишенко (від Марчиха) тощо.

ІЛАРІОН

Грецьке слово гіляріа (веселощі, радість) лягло в основу кількох українських імен: Іларіон, Іларій (від гілярос – веселий) та Іларія.

На Україні наймення Іларіон має кілька форм: Ларіон, Ларивон (Варивон), Ливон та чимало пестливих варіантів – Ларко, Ларя, Ларивонко та ін.

Прізвищний ряд наймення теж довгий: Ларіоненко (Ларивоненко, Ливоненко), Ларивончук, Ларинів (Ларинов), Ларощук, Ливончук, Ливонько, Варивоненко тощо.

ТЕРЕНЬ, ТЕРЕНТІЙ

Дзвінким і приємним на слух є ім'я Терень (Терентій, Терех). Його родовід і значення не цілком ясні. Досить вірогідною є думка деяких мовознавців, що воно взяте з латини, де слово теренс (у родовому відмінку терентіс – від дієслова теро – тру) означає: той, що тре. Українських Теренів, чи Терентіїв у дитинстві найчастіше називають так: Теренько, Терешко, Тереник (у росіян ще й: Терьоха, Тьошка, Тертій і ін.).

Багато мешканців України носять нині прізвища, що виникли на основі цього імені: Теренченко, Теренів, Терентіїв (Терентієв), Терех, Терехів (Терехов), Терешко, Терешкун, Терешкович, Терещенко, Терехівський (походить від назв населених пунктів), Терехонько тощо.

Імя Терень лежить в основі прізвища й першої нашої жінки-космонавтки.

ЗЕНОН, ЗИНОВІЙ

Гетьман України Хмельницький увійшов в історію під ім'ям Богдан. Тим часом в усіх церковних документах, у різних офіційних джерелах його називають Зиновієм, так, як колись він був охрещений. Друге ім'я гетьмана церква вважає «мирським», неофіційним.

Зиновій – слово грецьке. Походить воно від усім відомого наймення міфічного бога Олімпу – Зевс (родовий відмінок – Зенос). Вважають, що ім'я Зиновій (Зиновій – у деяких слов'ян) утворене з двох коренів: перший – від родового відмінка наймення Зевс (Зен-, Зин-) та другий – від слова біос (життя). Перекладається воно, отож, приблизно, як «Життя, дане Зевсом (богом)», тобто щось схоже на того ж таки Богдана (Богом даний).

Побратимом цього імені є ім'я Зенон (Зинон), а посестрами імена Зинаїда (Зіна – під наголосом голосна кореня тут переходить в «і») та Зиновія. Жіноче наймення виникло від того ж кореня Зен- (Зин-) та грецького батьківського, або, як то кажуть учені, патронімічного суфікса -ід, рівнозначного нашим -ич та -івна і, виходить, має значення Зевсівна, Зевсова (божа) донька. Колись згадане ім'я набирало й форму Зенаїда (так, зокрема, називається один із віршів російського поета пушкінського часу – Василя Туманського, опублікований в альманасі Рилєєва «Полярная Звезда»).

Від усіх форм імені утворилося чимало інших форм: Зінько, (Зінька), Зінь (Зіня), Зінець, Зінечка, Зеник (від Зенон) та багато прізвищ – Зиновієнко, Зиновенко, Зінчук, Зінько, Зінченко, Зеник, Зіньківський (від назви населених пунктів) та ін.

НОВИНИ ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ

Вчитель-навчитель

Під час обласного етапу XIX Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2014» журі визначило п'ятірку найкращих педагогів Прикарпаття. Ними стали Тетяна Мирошниченко, Лариса Іроденко, Галина Судук, Любов Попович та Ігор Риндич. Уже на початку квітня вони представлятимуть Івано-Франківську область у п'яти різних українських містах на Всеукраїнському турі змагання та виборюватимуть почесне звання «Учитель року» в своїх номінаціях. Кожен із них у Всесвітній мережі має свій блог, в якому розповідає про свої педагогічні здобутки, – саме це є однією з обов'язкових умов цьогорічного конкурсу.

Прикарпатська весна-2014

У Івано-Франківську пройшов традиційний фестиваль професійного мистецтва із 70-літньою історією «Прикарпатська весна».

Відкрив фестиваль академічний камерний оркестр «Harmonia Nobile». У рамках свята відбувся вечір французької музики «Le Fleur de France» за участю струнного ансамблю «Quattro corde», концерт камерного ансамблю «Київський квартет саксофоністів» Національної філармонії України.

Організаторам через складну супільно-політичну ситуацію довелось скоротити кількість запланованих заходів і обмежитися виступами місцевих творчих колективів. Хоч виступали й гості з Тернополя і Києва.

А у селах у веселих...

Упродовж 2013 року тривав проект громадської організації «Центр гумору «Весела оселя» (Коломия), яку очолював відомий письменник-гуморист заслужений артист України Микола Савчук, – «Найсмішніша назва українського села». Правда, дехто вважає, що треба було «найсмішніша» замінити словом «найвеселіша».

Отож спочатку з загального реєстру українських сіл нашої держави Микола Савчук вибрав, на його погляд, 274 найвеселіші назви, а відтак із них – 83, з яких запропоновано вибрати 10. Для цього було створено журі чи конкурсну комісію у складі 28 осіб з усіх куточків України.

Шляхом поштового, телефонного та Інтернет-голосування на 1 квітня 2014 року, тобто до Дня сміху, було визначено 13 назв-переможців – села Голяки, Тютьки, Сушибаба, Пурдівка, Закусили, Моньки, Стара Брикуля, Болязуби, Болибоки, Льопи, Мохначка, Зади.

Але найбільше голосів, аж 12, отримала Зуботрясівка – село, яке належить до Водянської сільської ради Верхньодніпровського району Дніпропетровської області. Членам журі кортіло знати щось більше про це село, але коли вони вдалися до Вікіпедії, то з'ясувалося, що Зуботрясівка – одне з найменших сіл України: в ньому мешкає лише 24 особи, а можливо, на сьогодні навіть ще менше.

Отож, напевно, тепер при в'їзді в село поставлять банер із написом: «Село з найсмішнішою назвою».

ВАРТО ЗНАТИ

ОБЕРЕЖНО: АТАКУЮТЬ КЛІЩІ

Щойно блиснули перші промінчики сонця, ще не прокинулась від сну природа, а ми всі дружно з дітьми кинулись ловити перші провісники весни: пікніки в лісі, прогулянки в парку, поїздки на дачу. І все було б чудово, якби з добрим настроєм із цих відпочинків ми не привозили на собі кліщів (постійних і не завжди бажаних для нас жителів лісу), які цьогоріч, як ніколи раніше, почали свої атаки ще в березні, і не оминають при цьому ні дорослих, ні дітей.

Кліщі своїм укусом, окрім неприємних відчуттів, можуть призвести до виникнення найрізноманітніших інфекційних захворювань, таких як кліщовий енцефаліт, кліщовий поворотний тиф, туляремія та кліщовий іксодовий бореліоз (хвороба Лайма).

Потрапивши на тіло людини, кліщ найчастіше присмоктується на голові, шиї, в паху, на животі чи інших ділянок тіла і знаходиться там до десяти днів, збільшуючись до розміру квасолини, набуває коричневого або червоного кольору. Тому часто тіло кліща сприймають за бородавку або пухлинку. Кліщ кусає безболісно, оскільки разом зі слиною вводить до тіла знеболюючу речовину, та через декілька годин в цьому місці все ж виникають незначні больові відчуття. Тож на цьому етапі кліща необхідно видалити і краще це зробити в хірурга, тому що, видаляючи його самотужки, дуже часто відривають його тулуб, а голівка залишається в шкірі й видаляти її набагато важче, ніж цілого кліща.

Запобігти попаданню кліщів на шкіру та слизові можна застосуванням різноманітних засобів захисту – лосьйонів «Дета», «Офф», «Естрім» та інших, однак для дітей їх треба використовувати дуже обережно.

Прийшовши додому після перебування на природі, необхідно детально оглянути всі шкірні покриви тіла.

Пам'ятайте: дрібний лісовий «кровопивець»-кліщ, на відміну від звичайного комара, може принести нам дуже багато небезпечних несподіванок.

Тож будьте уважні до свого здоров'я та здоров'я своїх дітей!

Антоніна НАДБЕРЕЖНА,
лікар-хірург Івано-Франківської МДКЛ